

KOMISJA
RODZINY, ZDROWIA I SPRAW SPOŁECZNYCH

protokół z posiedzenia **5 / 19** z dnia **15 kwietnia 2019 roku**

Posiedzenie odbyło się w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Opolu na Ostrówku. Lista obecności członków Komisji oraz wnioski z posiedzenia w załączeniu. Posiedzenie rozpoczęło się o godz 13⁰⁰ zakończyło o godz 14³⁰. Obrady prowadził Przewodniczący Komisji Norbert Krajczy według zaplanowanego porządku obrad.

Porządek obrad:

- 1.Zanieczyszczenie środowiska w województwie opolskim / głównie zapylenie, substancje rakotwórcze / - przełożenie na choroby cywilizacyjne oraz zdrowie mieszkańców regionu.
- 2.Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Branice.
- 3.Sprawy różne.

Zaopiniowanie projektu uchwały w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Branice.

Izabela Damboń – Kandziora – zakończył się czas obowiązywania umowy o prowadzeniu Zakładu Aktywizacji Zawodowej w obiektach szpitala w Branicach. Dyrektor szpitala ma inne plany dot. tych pomieszczeń i w związku z tym ZAZ zmienia lokalizację. Gmina Branice wyraziła wolę prowadzenia Zakładu i samorząd Województwa Opolskiego powierza Gminie jego prowadzenie.

Roman Kolek – Zarząd Województwa zdecydował o wsparciu finansowym w wysokości 450 tys zł dotacji dla Gminy Branice z przeznaczeniem na remont i rozbudowę budynku po byłym przedszkolu, w którym ZAZ będzie prowadził działalność.

- *Członkowie Komisji pozytywnie – jednogłośnie – zaopiniowali projekt uchwały – wniosek w załączeniu.*

Zanieczyszczenie środowiska w województwie opolskim / głównie zapylenie, substancje rakotwórcze / - przełożenie na choroby cywilizacyjne oraz zdrowie mieszkańców regionu.

N.Krajczy – wpływ zanieczyszczenia środowiska, głównie powietrza, na zdrowie człowieka to w dzisiejszych czasach poważny problem, ostatnio bardzo często dyskutowany. Komisja w poprzedniej kadencji tym tematem się zajmowała, była też sesja Sejmiku poświęcona temu tematowi. Ze względu na wagę problemu wracamy do tego tematu i na dzisiejsze posiedzenie zaprosiliśmy specjalistów w tej dziedzinie.

dr Mirosław Małowski – doktor nauk medycznych, internista, chemik analityk badający wpływ zanieczyszczenia środowiska na zdrowie człowieka od wielu lat – temat obecnie jest bardziej nagłaśniany niż jeszcze trzy, cztery lata temu, akcja informacyjna jest duża, znacznie lepsza niż kiedyś, różne środowiska, nie tylko ekolodzy, włączają się w walkę o czyste środowisko.

Co ma wpływ na długość i jakość życia w

53 % styl życia,

21 % środowisko,

16 % dziedziczność,
10 % medycyna naprawcza.

Czynniki warunkujące wydłużenie średniej długości życia:

1. zdrowie publiczne, system kanalizacji (1800 r.)
2. odżywianie, medycyna ogólna (1900 r.)
3. antybiotyki (1950)
4. szczepionki, medycyna stanów nagłych (1950)
5. zmiany stylu życia (1960)
6. terapie genowe, medycyna regeneracyjna (XXI)

Zdrowie to proces dynamiczny, zmienny. Powolna utrata zdrowia nie stwarza żadnych dolegliwości do momentu przekroczenia granicy zdrowie – choroba. Czynniki nie dopuszczają do powstania objawów choroby, bo wtedy już jest za późno. Pytam lekarza co robić, aby zdrowo żyć. Zdrowie to mechanizm „samograj” – jak mi nic nie dolega to jestem zdrowy i nie potrzebuję lekarza.

Medycyna naprawcza:

- chirurgia i transplantologia
- objawowa medycyna wewnętrzna z wyjątkiem leków usuwających przyczynę choroby i antybiotyki oraz uzupełniające leczenie hormonami.

Choroba a zdrowie:

A/ medycyna naprawcza, szeroko pojęta chirurgia, objawowa medycyna wewnętrzna,

B/ promocja zdrowia, szeroko pojęty zdrowy styl życia, w tym zrównoważona dieta, ochrona środowiska.

Człowiek do środowiska wprowadził 4 mln związków.

Zanieczyszczenie powietrza to występowanie w atmosferze określonych zanieczyszczeń w ilościach, które negatywnie wpływają na zdrowie człowieka, środowisko oraz nasze dziedzictwo kulturowe.

W Polsce 1 kg węgla spalany w piecach przydomowych powoduje emisję 37 – 283 g pyłu oraz 4 – 39 g dwutlenku siarki.

Apeluję o monitorowanie rtęci, ok. 23 kg rtęci wisi w naszym powietrzu, 44 % emisji rtęci w Polsce pochodzi ze spalania węgla kamiennego.

Pod względem wielkości pyłu PM10 w krajach UE (2013 r.) Polska zajmuje niechlubne drugie miejsce, natomiast pod względem emisji pyłu PM 2,5 jesteśmy na trzecim miejscu w Europie (2013 r.)

Wpływ zanieczyszczeń powietrza na środowisko to zmiany klimatyczne, efekt cieplarniany, destrukcja warstwy ozonowej, kwaśne deszcze, zakwaszanie wód i gleb i choroby zwierząt i roślin.

Wpływ zanieczyszczeń na zdrowie to ból głowy, choroby układu krążenia, wpływ na układ oddechowy, na wątrobę, śledzionę i układ rozrodczy.

Oddychanie zanieczyszczonym powietrzem skraca życie np. w Łodzi o 1,5 roku, w Warszawie o 2 lata, a w Krakowie o 2 lata i 3 miesiące.

Propozycja – działania łagodzące – to fitoremediacja – tj. zwiększanie terenów zielonych, drzewa, które kumulują najwięcej to brzoza, jesion, lipa, leszczyna, jarzębina, topola.

Aby zneutralizować 4 tys ton pyłów w Warszawie potrzeba 1 mln drzew.

Co mogą zrobić samorzędy :

- zmienić lokalne prawo, w celu poprawy jakości powietrza,
- tworzyć ambitne plany gospodarki niskoemisyjnej,
- tworzyć programy ograniczenia niskiej emisji,
- tworzyć strefy płatnego parkowania.

W Warszawie są już chodniki aktywne z dwutlenkiem tytanu, które neutralizują kwas azotowy (Górażdże partycypowały w tym projekcie)

Dr Kazimierz Drosik – konsultant wojewódzki ds. Onkologii – wpływ zanieczyszczenia środowiska na choroby nowotworowe jest bardzo duży. Choroba nowotworowa to ciąg zdarzeń, jak długo trwa ekspozycja, to nie jest jeden dzień. Genetyka jest istotna, ale to są tylko predyspozycje, a dodatkowe czynniki, takie jak zatrute środowisko zachorowalność zwiększają. Zanieczyszczenie powietrza pyłami PM10 zwiększa zachorowalność na choroby nowotworowe o 50 %. W Europie o 5 - 7 % zwiększa się zachorowalność na raka płuc, a powodu zanieczyszczenia pyłami PM2,5 o 14 %.

Badania przeprowadzane głównie wśród pracowników (benzen, benzopiren) wykazują duży wpływ i wzrost zachorowań na chłonniki i białaczki. W województwie opolskim największym problemem jest zachorowalność na raka płuc, z tym że u mężczyzn obserwujemy spadek zachorowań, natomiast u kobiet wzrost zachorowań.

D.Trzaskawska – czy są prowadzone badania e-papierosów ?

K.Drosik – musi upłynąć jakiś czas, aby w epidemiologii były wyniki badań.

M.Małowski – w e-papierosach jest tylko nikotyna, ale pytanie, czy jest to na pewno czysty produkt.

R.Kolek – zaczynamy realizację polsko-czeskiego projektu mającego na celu badanie wpływu zanieczyszczonego powietrza na zdrowie mieszkańców.

N.Krajczy – ze względu na wagę tematu proponuję, aby ten temat był także przedmiotem obrad sesji Sejmiku.

Dr Barbara Barańska – Naczelnik Regionalnego Wydziału Monitoringu Środowiska w Opolu – prezentacja – Stan środowiska w województwie opolskim w 2018 roku – w związku ze zmianą ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska nastąpiła modyfikacja kompetencji i obecnie realizacja zadań Państwowego Monitoringu Środowiska spoczywa na Głównym Inspektorze Środowiska, natomiast działalność kontrolna na Wojewódzkim Inspektorze Ochrony Środowiska.

Na terenie województwa opolskiego w 2018 roku monitorowano występowanie w powietrzu takich substancji jak: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, benzen, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, metale ciężkie, benzo(a)piren w pyłe PM10, tlenek węgla, ozon. Wyniki tych pomiarów znajdują się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Opolu.

W roku 2018 i 2019 ogłoszono w województwie opolskim 7 alertów o przekroczeniu poziomu informowania dla pyłu PM10, z czego 4 alerty dotyczyły Kędzierzyna-Koźła, 5 alertów dotyczyło Zdzeszowic, 2 alerty dotyczyły Opola i po 1 alerte dla Prudnika i Olesna. Dla Olesna ogłoszono także 1 alert dot. przekroczenia poziomu ozonu w powietrzu.

K.Drosik – dane z NFZ nie są standaryzowane, bo wg. danych u 1 pacjenta stwierdzono 14 rodzajów nowotworów. Należy opracować program ochrony powietrza (Sejmik taki program przyjął) oraz należy bezwzględnie informować społeczeństwo o zagrożeniach.

Ł.Dymek – siatka czujników jest rozmieszczona bardzo rzadko, nie wiemy też, jaka jest nasza „zasługa” w zanieczyszczeniu powietrza, a jaka część zanieczyszczonego powietrza przywiał z województwa śląskiego.

B.Barańska – ilość punktów pomiarowych określa rozporządzenie Ministra Ochrony Środowiska, a my musimy stosować prawo. Pod koniec ubiegłego roku WIOŚ otrzymał stację mobilną i będziemy ją przemieszczać w celu badania stanu powietrza tam, gdzie nie ma czujników. Napływ ze Śląska na pewno jest, ale złe powietrze nie tylko pochodzi z napływów.

J.Okrały – rzadka siatka czujników, stacja mobilna, ale WIOŚ bada głównie te tereny, gdzie są zakłady przemysłowe, a co z terenami wiejskimi, gdzie spalanie w piecach powoduje duże zanieczyszczenie powietrza.

B.Barańska – poprawa spalania, wymiana pieców i przede wszystkim edukacja społeczeństwa może jedynie doprowadzić do ograniczenia niskiej emisji.

P.Wach – palenie w piecach byle czym, palenie plastików i zła jakość węgla powoduje to, że całe tereny są pokryte smogiem. Powinno być więcej czujników badających poziom zanieczyszczeń i edukacja społeczeństwa.

B.Barańska – w ub. roku WIOŚ odbył wiele spotkań w terenie, będą dopłaty do wymiany pieców, ale trzeba to ludziom uświadomić, że ktoś kto zanieczyszcza powietrze spalając np. odpady naraża nie tylko siebie, ale wszystkich wokoło.

R.Kolek – dziękuję za frekwencję na posiedzeniu Komisji Zdrowia i udział radnych z innych Komisji. Temat jest istotny dla nas wszystkich, wymiana pieców to jeden z tematów, ale świadomość powiązania zanieczyszczonego powietrza z naszym zdrowiem to jest sprawa, którą należy nagłaśniać i edukacja społeczeństwa.

N.Krajczy – jeszcze raz w związku z tym iż problem jest poważny proponuję temat skierować na sesję Sejmiku i omówić go szczegółowo w gronie specjalistów.

- *Komisja wnioskuję, aby temat - Wpływ stanu środowiska w województwie opolskim na zdrowie mieszkańców regionu umieścić w planie pracy Sejmiku jeszcze w bieżącym roku.*

Opracowała
Jadwiga Moryto

Przewodniczący Komisji